

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegraful Român este Duminică și Joi, la fiecare două săptămâni cu adănsul Făcșilor. — Prenumeratiunea se face în Sibiu la expeditorul foiei, pre afara la c. r. poște cu bani gata prin scrisori fiancate, adresate către expeditor. Pretul prenumeratiunii pentru Sibiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumătate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 36.

ANULU XXV.

Sibiu 820 Maiu 1877.

Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl., iar pre o jumătate de anu 4 fl. v. a., Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumătate de anu 6 fl. v. a. Inseratele se platesc pentru întâia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Teatrul resbelului.

Din diurnale din București dela 3 Maiu estragemu:

Asta noapte, la o ora și 30 min. s'a ivitu între Smârd'a și Malul Rosiu 6 bărci pline de turci. Pichetulu de calarasi vedindu ca acele bărci se apropia de malul că la 100 metri pentru a debarcă, a trasu de 4 ori intr'ensele. Ele luara atunci directiunea Malului Rosiu, unde se află unu altu pichetu mai tare. Acesti'a, vedindu intentiunea turcilor de a debarcă, pre de o parte au datu de scire in Giurgiu, ér' pe de alt'a au trasu mai multe focuri si-i silira a se retrage.

Turcii urmăza pe malulu Dunarei, de câte ori pot, oper'a lor de barbaria și de talharia.

La Smârd'a și la Malulu Rosiu tiermulu nostru fiindu pazitu, turcii au fostu respinsi si nici o stricaciune n'au pututu face. Barbarii au pututu trece in sa pe mosi'a Varasc'a din plas'a Borcea, si au datu focu la 150 cara de fenn, prefacendu totu in cenusia. Ei au pututu asemenea trece in dreptulu satului Socaricii, tiermulu fiindu nepaditu, si au datu focu pichetului dela Sioimu, Gurabelii.

Incendiulu și pustiirea suntu singurele isbände cu cari se ilustrăza turcii. Ori unde intempina in sa o pusca romanăca, nu suntu in stare sa faca nimic'a.

Amu auditu imputandu-se guvernului de ce nu padiesce intrég'a linia a Dunarei, Lucrulu ni se pare preste putintia. Pentru a pazi bine si siguru o linia de fruntaria de atâtea sute de kilometri, aru trebui o politie de mai multe sute de mii oameni.

In urm'a bombardărei ce a urmatu ieri nóptea între Vidinu și Calafatu, vaporulu pe care voiseră sa-lu acopere tunurile din Vidinu si in care cu tôte acestea trasesera bateriele noastre, reusăse a scapă dupa incetarea bombardărei, coborându-se pe Dunare. Constatandu disparitiunea lui, comandantulu din Calafatu dete prin telegrafu scire trupelor asiediate in josulu orasiului sa-lu urmarăca.

In dreptulu satului Ciupercenii, aflandu-se d. colonelu Crutiescu cu regimentulu seu, a diaritu vaporulu pe Dunare. Inmediatu a deschisu unu focu vîguros in contr'a-i. Unu matelotu fu rânitu si capitanulu vaporului, vedindu-se in pericolu, in fati'a resolutiunei cu care 'lu atacau soldatii nostrii, se predele.

Vaporulu prinsu fu trasu la malu si ocupatu de soldatii nostri.

Capitanulu bastimentului nu voiesce sa declare cu ce intentiune calatoriă fâra bandiera. Căti-va mateloti au facutu in sa marturisire, din care resulta ca acestu vaporu facea servitiu pentru turci.

Se crede ca mai nainte de a se predă, capitanulu a pusu sa se arunce in Dunare ori-ce aru fi pututu sa-lu compromitia si sa dovedăca care-i eră intentiunea, de ore-ce, dupa ce a fostu prinsu, nu s'a găsitu nimic'a pe vaporu.

Vaporulu si echipagiulu seu suntu tînuti sub buna padia la Ciuperceni.

Aflămu ca batelulu care s'a prinsu este unu batelu de resbelu construitu la Pest'a pentru servitiulu Turciei.

Elu caută sa cobóre Dunarea spre a fi predatu la destinatiune.

O telegrama dela Bechetu comunica urmatorea scire:

Asta nópte s'au auditu in Rahov'a tîpote grozave de ómeni si femei. Se crede ca turcii aru fi maltratatu crestini ce locuiescu acolo.

Sambata pe la apusulu sórelui, tunurile din Turtucaia au inceputu sa arunce obusuri asupr'a unoru trupe romanesci, tabarite lînga Olteniti'a.

Bateriele nostre respundiendu, tunurile turcesci au tacutu.

Inoptatu, o trupa de artileri români, voindu sa asieze o bateria in malulu Dunarei, tunurile din Turtucaia au inceputu iér' focurile, pentru a impedeacă lucrarea. Intre acést'a s'a apropiatu de malu si unu monitoriu turcescu pe alu cărei bordu eră si o trupa de infanteria, si au luat parte la lupta.

Trupele si tunurile nostre respundiendu cu voinicie, monitoriulu turcescu s'a retrăsu iér' tunurile din Turtucaia au tacutu, — asiă ca pâna despre diua s'a potutu asiedia bateri'a care ne asigura unu bun punctu strategicu.

3 Maiu c. v.

Eri nópte forturile din Vidinu au inceputu focuri contr'a Calafatului, si acést'a cu scopu de a distrage atentiunea artileriei nostre, pentru a puté trece unu vasu turcescu de resbelu.

Curs'a inse n'a isbutitu, cu tóta vioiciunea focurilor din Vidinu, asiă ca vasulu turcescu a trebuitu că sa se retraga, — vatamatu de artileri'a nostra.

Perderile, de-si regretabile, nu jignescu inse forti'a nostra militara.

Locuitorii din Severinu au cerutu guvernului a tramite trupe acolo, pentru a protege localitatea de navalirea turcilor.

Societatea de navigare dunarēna 'si transporta cu graba materialulu.

Guvernulu a ordonatu tramiterea artileriloru intr'unu districtu de munte.

Descoperiri interesante despre armat'a russo-romăna in miscările strategice.

(π.) Intr'o caletoria pe calea ferata dela Copșii mica pâna la Teiusiu fiindu in unu cupeu cu unu ampoiatiu financiaru si 2 oficeri, se sui si ne insoti in acel'a si unu altu caletoriu strainu, elegantu imbracatu si de unu esterioru ce-va cam afectatu. Tacu cătu tacu, pâna deodată scóse din portfoiu o carticica de notitie, marcata cu felu de felu de colori si incepū a conversă cu unu capitanu de artileria — se intielege austriacu de ai nostri — despre resbelulu din orientu; spuse capitanului in audiulu celora-lalti pasagieru, ca elu vine chiaru din *Romani'a* preste *Brasiovu* — si apoi enară despre tôte căt' le-au vedutu cu ochii pe tôte liniile si punctele strategice de resbelu.

Atentiunea pasagieriloru din cupeu — firesce ca la momentu se incorda la interesantulu discursu dintre capitanu 'si necunoscutulu viageriu, carele numai atăt'a spusese ca este „*Ein Reisender von Wien*“ si a avutu comisiuni de comerciulu si industria in *Romani'a*. Curiositatea capitanului dar' cu atātu mai mare a ampoiatiului ung. de finantie — eră firesce a audí ce-va

positivu dela acestu viageru carele nici nu lipsi a descoperi cam urmatorele:

„Cele ce amu vedutu cu ochii mei in *Galati*, *Brail'a*, *Ploiesci* si *Bucuresti*, suntu lucruri mari, cari stau in cea mai apriga contradicere cu scriile si rapórtele diurnalistice. Asiă sa sciti, ca in viét'i'a mea amu vedutu multa si impositanta armata concentrându si miscându-se in strategia; amu vedutu trupe rusesci la anulu 1849 in *Galiti'a* si *Ungari'a*, le-amu vedutu totu pe acelea la anulu 1853 in *Giurgiu* si *Rusciucu*; amu vedutu trupe *francesce*, *italiane* si *piemontese* la anulu 1859 in *Itali'a*: vedutu amu *prusesci* la anulu 1866 in *Boemi'a* si *francesce* si *germane* in resbelulu anului 1870 chiaru la *Saarbrücken*; iér' pe ale nostre trupe de tôte categoriile le cunoscú si le cunoscemu toti austriacii din calcăiu pâna in crescutu.

Dar' ve asiguratu ca trupele cele atātu de grandioase rusesci, care au sositu in dilele trecute, cea mai mare parte pe calea ferata, mi-au insuflatu nu numai respectu, ci m'au pusu in nespusa uimire. Ce au vedutu ochii mei si ai altoru privitori nici pe de parte se pôte spune cu gur'a; me aflămu la gar'a calei ferate din *Galati*, cându luni, septamân'a trecută sér'a, cam pe la 7 ore, conversându pe peronu cu mai multi caletori, asteptămu sa se deschida cass'a că sa ne scótemu bilete, fiindu-ca scieamu ca curendu are sa soséscă, respective sa plece trenulu.

Ni se spusese inse, ca trenulu cu 2 ore are sa soséscă mai târdiu, fiindu transportu mare de *ostasi rusesci* cu multe *tunuri* si alte poveri de *munitiune* si *requisite belice*. Si ce sa vedi, ne pomeniramu deodată că din seninu impresurati de unu despartimentu de calareti rusesci *cazaci*, căror'a mai apoi le urmara alti calareti românesci numiti *calarasi*. Cazacii rusesci, barbati de cea mai frumoasă etate între 25—30 ani, robusti, sanetosi, bine-adjustati cu imbracaminte nouă, inarmati pâna in dinti, fia-care cu sabia, revolveru carabinu si cu o sulitia lunga ascutita la verfu in patru dungu; caii de subtu ei unulu că altulu de frumosi de mijlocu, dar' bine hraniti, grosi si tiapeni; bine grijiti si imodobiti cu siéu'a si capestre noi. Erau de toti cam la 40 insi cu 2 oficeri; 4 reinți cazacii postati in dosulu gariei — dederă pintinile caliloru si cu suliti'a in mâna plutiti pre cai deodată sborara că prin aeru in diferite directiuni recognoscendu. Ceialalti siedeau pre cai că si cându aru fi intiepeniti cu cuiulu, — privindu in tôte părțile cu ochii inflacarati. Oficeriulu comandante descălescându, intra in gara si vorbi căte-va cuvinte *francesce* cu siefulu statiunei, căruia 'i dede o siedula, de buna sēma o depesia, si urcându-se iute pe calu, dintr'o fluerutia dedu unu semnalu si la momentu sosira cei 4 recognoscenti că sborându din aeru. Vorbi ce vorbi cu sborsii si preste căte-va minute sosí unu despartimentu de calareti din óstea romăna. Acesti'a inse suntu ómeni mai tineri, dar' frumosi la esterioru bine adjustati si inarmati, cai mai mari decăt' ai *cazaciiloru*, de 16 pumni, bine echipati, feciorii sanetosi, voiosi si insufletiti. Oficerii cavaleriei romăne salutara pre ai *cazaciiloru* rusesci si — strensera mânilu si vorbindu căte-va cuvinte *francesce*, — despartimentulu de *cazaci* se departă in directiunea trenului, ce se asteptă. Ceriulu s'a deschisu si turnă plóia că

cu ciuberulu, unu ventu rece, intunecatu de nu vedeai degetulu. Stateamu curiosu si uimitu ca ce va sa se intemple; *calarasi romani* stateau că in-clestati pe caii loru in dosulu garei si in torintele ploiei, nici ca le pasă. Din cându in cându vedeamu din departare căte o zare de lumina lucindu si audiamu tropotele caliloru, troncanitulu sabieloru. Acesti'a erau cazacii imprasciati in tôte părțile recognoscendu prin intunerecu si plóia, fiindu prevediuti de desubtulu capenégului cu unu feliu de lampiona artificioasă de caucineu, care le face vedere dupa placu si necesitate.

Intr'unu târdiu eata sosira vr'o 24 trenuri, fia-care cu câte 46 vagoné incarcate si indesate cu *ostasi pedestri* (infanteria). In fia-care vagonu erau câte 40 insi, va se dica in celea preste o mia de vagoné dela cele 24 de trenuri, sosira la 45,000 *ostasi* rusesci; dar' apoi mai sosira si alte vagoné cu *artileria* si *munitiune* grandioasă. M'amu uimitu vedindu aceste trupe, feciorasi toti tineri in etate de 20—24 ani, binefacuti, sanetosi, trunchiosi, bine ecupati si armati; plouă in continuu; dar' la gara nici unu sgomotu, liniscea cea mai mare pâna se descarcara tôte vagonéle in cea mai frumoasă ordine. Soldatii 'si pusera puscele in *piramide*, plóia nu-i genă nimicu si m'amu uimitu cum lasau se curga ap'a pe tievile pusciloru neinfundate la gura! Oficerii acestei ostiri rusesci preste totu suntu ómeni de etate mai mijlocie cam între 20—25 de ani, mare parte carunti la peru; suntu inse ómeni inteligenti si cu putiena esceptiune — vorbescu *limb'a francesă* si *germana*; iér' soldatii de rendu numai russesc'a.

Disciplin'a atātu in armat'a *rusescă*, cătu si in cea *coalitata romăna*, amu aflat'o in totu locul esemplara, încātu m'a surprinsu; nimicu nu va cumperă soldatulu rusescu, sa nu plătésca indată cătu i se cere; iér' oficerii suntu plini de bani, aur si argintu, apoi forte galanti. Ospetarii, negotiatorii si alti cetatieni din *Romani'a* marturisescu aceste cu tóta sinceritatea adaogându: ca insisi se mira ce deosebire este între armat'a *rusescă* de acuma si între cea de mai nainte; ce mari progrese a facutu *Russi'a* dela 1853 încóci in organizarea armatei sele.

Tunurile si preste totu bateriele rusesci care le-amu vedutu cu inca m'au pusu in uimire, suntu tôte de calibre grele si nóue scilipescu cá aurulu; potu dice ca e o inventiune de care nu amu mai vedutu nici la o armata europēna. Si mi s'a spusu ca de aceste tunuri 16 baterii suntu in transportu pentru *armat'a romăna* dela *Calafatu*, care operēza la Dunare spre *Vidinu* in contr'a turciloru!

A mai enaratu multe viageriulu némtiu, care nu le-amu potutu petrece cu atăt'a atentiune că sa le fu potutu tîné in memoria, căci me genămu, si eră prea batatoriu la ochi, sa mi le notezu in vagonu.

Caracteristicu a fostu inse preste totu acestu discursu, mai vertosu, cându densulu afidă pre capitanu, ca de feliu nu este amicu simpatisatoriu alu *rusiloru* cu atātu mai putienu alu *romăniloru* (*ich bin gewiss kein sympathisirender Freund der Russen, vielweniger aber der Walachen, aber was meine Augen sahen kann ich nicht verleugnen*). La aceste afirmatiuni 'i re-

flectă capitanului: „Cum se p^ote dar afla indemnata diurnalistică noastră din *Vien'a* si anume „*Neue-Freie-Presse*“, „*Deutsche Zeitung*“ si altele a da credientu corespundintiloru speciali, cându le publica raporturi cu totul contraste, in cari armat'a rusésca se descrie cá demoralisatá, betiva si fanatisatá; iér' cea romanésca, lasia, sdrentiósá si hebaucá?

Viagieriulu zimesu, nu se gândi multu, ci cu unu zimbetu ironicu i respunse capitanului; „*Ja wohl, es ist so; aber die Zeitungen verfolgen besonders in Kriegszeiten gewisse Interessen zum Vortheile des einen oder des anderen Kriegsführers, dem sie nicht etwa sympathisch sondern — finanziell engagiert sind!*“ Va sa dica romanesc: „Firesce asiá este; dar' diurnalistic'a, mai cu séma in tempu de resbelu, urmaresce óre-cari interese in favorulu unu'a séu celu'a-laltu purtatoriu de resbelu, cáru'i'a nu-i este dóra ingagiatu simpaticesce ci finantialmente.

Mai spuse cáta armata colosala rusésca a vediutu cu ochii in giurulu *Brailei*, in *Olténit'a*, cátu de bine organizatá, si ajustatá, inarmatá, mobilizatá si disciplinatá este *óstea romána*; ce *artileria*, *trupe de geniu* si *sanitare* dupa sistemulu celu mai modernu militariu, au románii. Unu regimentu de infanteria a armatei române, care mergea spre *Calafatu*, l'a pus in uimire si la privirea lui credea ca suntu soldati francesi. Esteriorulu fecioriloru este fórté placutu si impunatoriu, — pecátu sa fia espusi glóntieloru turcesci. Signalulu ni anuciá apropierea de *Teiusiu* si curmá numai decátu discursulu interesantu.

Dela sinodulu archidiecešanu.

Siedint'a a X din 12/24 Aprile.

„ad 2. La ajutoriulu de statu. Credu, ca obiectulu interpelatiunei in partea esentiala e deslusitu prin actele substernute vener. sinodu, din cari se vede, ce amu facutu eu din *procedura* spre a corespunderi insarcinariloru sinodului an. tr.; trecu deci la celelalte párti ale interpelatiunei si respundu dlui interpelantu, ca:

a) Impartirea ajutoriului de statu pe anul 1875 dupa conclusele sinodului din 1876 nu s'a potutu efectui mai curendu din caus'a greutátiloru tehnice, cari usioru se potu vedé, déca se va aruncá o privire asupr'a actelor si cari suntu de a se considerá in legatura cu celelalte multe afaceri curente.

b) Ajutoriu de statu atátu pe an. 1875, cátu si pe 1876 s'a transmis deadreptulu si espresu la mánile mele, asiá dara la raspunderea mea personala; despre celu pe an. 1875 amu facutu ratiociniu la inalt. ministeriu, dar' absoluturiu inca n'amu primitu; celu menitu pe an. 1876 se afla depusu la institutul de creditu si economii „*Albin'a*“; despre detragerile de 10% in folosulu fondului preotimei archid. si despre interusurilile economisate voiu face in modulu celu mai esactu ratiociniu, care pentru ingramadirea afaceriloru multifarii, ce le amu avutu si le amu cá archieppu si metropolitu pána in momentu inca nu e facutu asiá, cá sa-lu si potu presentá ven. sinodu. Credu inse ca pentru titliu amintiti dlu interpelantu va afla destula garantia in mánile mele, in care se afla sumele respective.

Ad. 3. *caus'a cu seminariulu*. Pe tempulu cându amu venit aici cá Archiepiscopu si metropolitu amu aflu la seminariulu nostru Andreianu pe dnulu capitanu Stezariu cá inspectoru in partea economica-domestica a aluneatului. Dupa cum amu notificatu la altu locu, dlu capitanu Stezaru in calitatea de mai susu si-a datu demisiunea, din acestu incidentu consistoriulu a luat mesuri, cá directorulu seminariulu sa provéda in viitoriu si inspectiunea domestica a in-

ternatului; acést'a a intempinat unele greutáti, preste cari consistoriulu a trecut deocamdata cu aceea, ca a substernutu Ven. sinodu unu proiectu de regulamentu pentru Seminariulu Andreianu, in care se reguléza si ce stiunea atinsa. Intr'aceea cu tóta supraveghierea in partea disciplinara a institutului o amu lasatu in grija di rectorului actualu, dar' totodata m'amu aflu indemnatu si in persóna a priveghia, cá la institutu sa se sustiena ordulu bunu si bun'a cuviintia. Ear' pentru cele esperiate in partea acést'a, respundu dlui interpelante, ca in adeveru amu esperiatu si eu unele, cari nu au fostu in stare de a-mi castigá complacerea, dar' despre aceea ca s'aru fi intemplat din partea eleviloru escese si scandale chiaru si la locuri publice; despre unele cá acestea nu amu nici o cunoscintia, cu tóte ca mi-amu trasu din cându in cându informatiuni despre starea disciplinara a institutului“.

Dep. *Brote* cá interpelante se declara numai in parte multiamitu cu responsulu datu si 'si reserva dreptulu a face propunerile sele cu alta ocaziune. Incátu privesce responsulu presidentului relativu la starea seminariului Andreianu declara, ca interpelatiunea nu este facuta simplu pe bas'a unoru povesti, ci pe bas'a actelor ofiósse ce-i stau a máná. Dreptu dovéda cetesce unu estrasu din protocolulu conferintiei profesorale din an. 1876/7 de sub pct. 57, in care protocolu insusi corpulu prof. in frunte cu directorulu seminariulu se vede nevoitu a constatá, ca escese s'au facutu in institutul amintitu.

Presidentulu observa, ca spre lamurirea obiectului din cestiune, aru fi consultu cá sa dee voia dep. Hané'a a dá cá directoru alu institutului Andreianu unele deslusiri. Sinodulu consimte si astfeliu:

Dep. *Hané'a* impartasiesce intr'o vorbire mai lunga starea lucrului, istorisindu, cum trebeu intielesu cuprinsulu protocolului conf. prof. si declarandu in sfersitu, ca elevu institutului nu merita invinuirea ce li se face fiindu escesele pretinse mici abateri dela disciplina, nu inse scandaluri si escese faplice.

Dep. *Brote* considerandu scurtimea tempului reflectéza, ca de-si aru avé multe de observatu si de combatu in ce privesce asertiunile antevorbitoriulu, totusi amana facerea de propuneri motivate pentru alta ocaziune.

Dep. *I. Hodosiu* propune a se alege o ancheta din sinulu sinodului, care sa vina cu propuneri motivate relativu la concedierea deputatoru sinodali. Se predá comisiunei pentru propuneri.

Urméza desbaterea asupr'a obiectelor puse la ordinea dilei.

Raportorulu comisiunei pentru propuneri fiindu absentu, la ordinea dilei se pune raportulu comisiunei verificátore.

Raportorulu dep. *Fagarasianu* raportéza asupr'a:

1. Actului de alegere din cerculu electoralu III. Considerandu iregularitátile si unele falsificári comise cu ocaziunea alegerei din acelu cercu si ca dep. Pred'a a depusu mandatulu seu cá deputatu, — propune nulificarea alegerei si escrierea unei nóue alegerei pentru deputatii mireni din cerculu amintitu. Totodata propune, cá actele electorali, cari privescu alegerea dep. Pred'a, sa se transpuna consist. archid., care sa pedepsésca pe acei cari au comisu abusuri si sa-i condamne la suportarea cheltueliloru in suma de 59 fl.

Dep. *Cupsi'a* face istoriculu alegerei din cestiune si observa in sfersitu, ca pedéps'a nu p^ote avé locu decátu pe bas'a unei investigatiuni rigoroze si ca unele incorectitáti comise suntu de siguri rezultatele nesciintiei si miseriei, de cari patimesce preoti-

mea nóstra, cárei'a toemai de aceea sa nu i se impuna pedepse de bani, ci pe alta cale sa se pedepsésca.

Dep. *Trombitasiu* combate unele din asertiunile antevorbitoriulu si da cáte-va deslusiri.

Dupa dep. *Boiu*, care e de parere a nu se insarciná consist. archid. cu esecutarea pedepselor in bani, vorbesce:

Dep. *Macelariu*, care consimte cu propunerea dep. Boiu in ce privesce esecutarea pedepselor in bani. Apoi face amendamentulu, cá sa se antipeze sum'a necesara la facerea investigatiunei din fondulu sinodalu. Se primesce.

Dep. *Gaetanu* considera de prea mare suma de 59 fl. si propune reducerea diurnelor dela 5 la 3 fl. Acést'a propunere se primesce anuciandu-se cá conclusu: diurnele comisariiloru sinodali se stabilescu cu 3 fl. De altcum se primesce propunerea comisiunei.

2. Asupr'a actului de investigatiune din cerculu elect. XVII. In actulu de investigatiune, comisariulu constata mai multe iregularitáti, dar' fiindu multi dintre votanti dusi in Romaní'a, nu i-a fostu cu putintia a afla adeverulu fapticu si de aceea propune verificarea dep. Sorescu sub cuventu, ca voturile controversate nu aru alterá intru nimicu alegerea dep. Sorescu, care si asiá aru intruni majoritatea voturilor. Comisiunea totu din motivele aduse de comisariu propune: respingerea protestului si verificarea dep. Sorescu.

Dep. *Mihaltianu* considerandu iregularitátile comise in protocolulu din comun'a bis. Risnovu propune transpunerea acelu protocolu cons. archid. spre cercetare mai departe.

Dep. *Boiu* este in contr'a verificării resp. in contr'a propunerei comisiunei accentuandu, ca starea adeverata a lucrului nu s'a constatat cum se cuvine. In sfersitu propune a se transpune actulu investigatiunei cons. archid. spre stricta cercetare in cerculu seu de activitate.

Dep. *Cosm'a* pledéza in contr'a acestei propuneri dicandu, ca prin ea sinodulu aru pierde dreptulu ce are de a verificá membrii sei

Dep. *Siandru* este pentru verificarea declarandu motivele aduse contr'a cá lipsite de ori-ce ponderantia.

Dep. *Racuciu* combate vederile dep. Boiu intr'o vorbire mai lunga si primesce propunerea comisiunei.

Dupa ce mai vorbescu dep. *Romanu* si *Boiu*, unulu contr'a unulu pro si dupa unele reflexiuni din partea raportorului comisiunei, — se trece la votare, primindu-se propunerea comisiunei cu majoritate de voturi.

Dep. *Fagarasianu* cá raportoru alu comisiunei pentru diurnele deputatoru sinodali propune a remáné pre lánge 3 fl. pe di si a lasá fia-cáru deputatu voie libera a specificá spelele de caletoria cu conscientiositate. Spelele sa se acopere din sum'a incursa spre acestu scopu, iér' restulu eventualu din vre-unu fondu disponibilu.

Constatarea diurnelor precum si rebonificarea spelor de caletoria resp. asignarea lor se va face din partea biroului.

Dep. *Cosm'a* propune, cá pe viitoriu spelele de caletoria sa se acorde in proportie cu presentiele, iér' diurnele numai pentru dilele, in care deputatii au luat parte la siedintie.

Dupa unele reflexiuni din partea dep. Gaetanu, se primesce propunerea comisiunei cu schimbarea propusa de dep. Cosm'a.

Notariulu generalu, dep. *Brote*, propune preliminaru óre-cárei sume cá recompensa pentru scrietorii ocupati cu purisarea protocolorulu. Propunerea se primesce si se priliiminéza spre acestu scopu sum'a de 10 fl.

Presidentulu cere indemnitate pentru a recompensá servitiile ce va face

notariulu generalu dupa incheierea sesiunei presente. Indemnitatea se acórdá.

La ordinea dilei se pune raportulu comisiunei pentru propuneri.

Relativu la conspectulu fiscalulu const. Dr. Ioanu Borci'a, in care conspectu aru fi fostu a i se induce tóte actele procesuale cum si pretensiunile in bani, — raportorulu dep. *Racuciu* propune: Sinodulu pe lánge esprima-rea parerei de reu demanda fiscalulu substernerea acelu conspectu in sesiunea prossima.

Dep. *Cosm'a* propune esprimarea nemuliamirei fatia de procederea consistoriului arch., care nu a tienutu evidentiá despre numerulu si starea actelor procesuale si care n'a satisfacutu conclusulu sinodalu din anul trecut relativu la facerea unui conspectu esactu. Sa se provóce deci cons. archida demandá fiscalulu compunerea unui conspectu despre starea tuturor proceselor si sa lu substérna neconditionatu in sesiunea prossima. In sfersitu propune cá banii ce i va încassá fiscalulu, sa se depuna fára amanare la cass'a archid.

Presidentulu observa, ca nu voiesce a apérá procederea fiscalulu, inse compunerea unui conspectu asupr'a stárei si cursului atátoru procese reclama unu tempu cam indelungatu.

Dep. *Romanu* combate aspru procederea consistoriului si fiscalulu declarandu-o de o regretabila trecere cu vederea a datorintiloru. Aduaga apoi, ca cestiunea proceselor este fórté incurcata si ca neavendu a máná unu conspectu despre tóte procesele, sinodulu remane in neclaru, si nu scie, cum este starea proceselor.

Dep. *Baiulescu* dice, ca sinodulu are a face cu consistoriulu si nu cu fiscalulu si propune, cá consistoriulu sa se grabésca a aduce in evidentiá si ordine procesele si starea lor.

Dep. *Trombitasiu* observa, ca din „fundatiunea Botaiana“ au intratu cu 200 fl. mai putienu decum s'a fostu vendutu imobilele. Fiscalulu pare a fi retienutu restulu de 200 fl. fára nici o basa legala.

Dep. *Gaetanu* considerandu, ca fiscalulu nu e de fatia spre a se putea apérá, se alatura la propunerea dep. Baiulescu.

Dep. *Macelariu* declara cestiunea de fórté importanta si insista a se clarificá trebile cu fiscalulu; altcum usioru s'aru putea dá ansa la pagube ireparabile. Observa apoi, ca dreptulu de prioritate a remasu perdutu la mai multe procese din caus'a ca consistoriulu nu a regulatu si descurcatu afacerile cu fiscalulu.

Dep. *Siandru* 'si esprima parerea de reu fatia de procederea consistoriului in cestiunea de fatia.

Rap. *Racuciu* apéra propunerea comisiunei declarandu pre unil din antevorbitori de pesimisti fatia de procederea fiscalulu.

Dupa o ciudata desbatere in cestiunea personala urmata intre dep. Macelariu, Romanu si Racuciu:

Propunerile se punu la votu si se primesce aceea a dep. Cosm'a cu unu adausu facutu de dep. Romanu.

Siedint'a so ridica la 2 óre. d. a.

†

Ioanu Candrea, profesor in institutul teologicu pedagogicu *Andreianu* in Sibiu, a inecatut, joi in 5/17 l. c. din viétia. Perderea este mare, pentru-ca o putere considerabila s'a smulsu din sirulu acelor ce lucra pe terenulu bisericescu si scolariu, pe terenulu politicu-nationalu si socialu; pentru-ca repusatulu lucrú pe numitele terenuri cu tóta abnegatiunea inpirata de iubirea cea mai pura si perseveranta cátra biserica sea, cátra scola si cátra natiunea sea. Ioanu Candrea, acum mutatulu dintre noi, s'a nascutu in Négr'a in muntii Abrudului in diu'a de 10 Novembre 1844.

Parintii sei, Basiliu si Iudit'a economi, vedindu mai tardiu talentele fiului lor, s'au ingrigitu sa nu remana ingropate. Dupa absolvirea gimnasiului, alegandu-si cariera bisericesca a intratu in anul 1866/7 in cursurile institutului nostru teologicu-pedagogicu. Absolvendu pe aceste in ver'a anului 1869, cu ajutoriu dela statu, s'a dusu in Germani'a spre a se perfectiona in sciintiele si cunoscintiele pentru cariera imbratisiata.

In anul 1871/2 lu vedemu ocupandu unu postu de profesor la preparandi'a pedagogica de statu din Dev'a. Ca atare in an. 1873 s'a casatoritu cu domnișor'a, An'a Slab'a din Sibiu, carea a fostu o socia credincioasa si cu totulu devotata barbatului ei si familiei ce se intemeia prin casatori'a acest'a fericita. La 1874 s'a stramutatu la Sibiu, ca profesor ord. in institutul nostru archidieceșanu teologicu pedagogicu, unde conformu naturelului seu a lucratu cu zelu si energia pentru progresulu junimei nostre teologice pedagogice si gimnasiale (ca catehetu).

Curatien'a caracterului seu, zelulu si energi'a sea spre totu ce e nobilu si de folosu, a atrasu in graba atentiunea bisericeii, natiunei si societatiei asuprasi; elu fu in curendu membru alu corporatiunilor reprezentative bisericesci, politice (in comitatulu si comunitatea Sibiului), si in consistoriulu archidieceșanu in sectiunea scolastica si in comitetulu Asociatiunei transilvane romane pentru literatu'a si cultura poporulu romanu.

Ioanu Candrea simtiendu necesitatea unei foi speciale scolastice, intrunindu-si puterile sele intelectuale cu cele ale neobositului, odinioara fostu colega alu seu la preparandi'a de statu din Dev'a, Basiliu Petri, la inceputulu anului 1876 a edatu foia redigiata de densii „Scola romana.”

Unu morbu greu de peptu se puse in curendu curmedisiu in calea activitatii lui Ioanu Candrea. Incercările pentru recastigarea sanatatiei la loculu de cura in Silesi'a prussiana, *Gerbersdorf*, se pareu in anulu trecut a fi avutu succesulu doritu. N'a trecut multu inse si se vediu ca morbulu a petrunsu corpulu lui mai tare decatu sa fia redatu iera-si activitatii, carei si consacrase vietii. A doua incercare la acelasi locu de cura se arata zadarnica, pentruca nu se implinira trei septamani, candu mortea puse capetu unei vieti atatu de scumpe pentru familia, parintii, rudenile, amicii si cunoscutii sei, pentru biserica, natiune si societate. In diu'a *Inaltiarei Domnului*, din anulu acest'a, candidulu seu sufletu inca a parasitu cele pamentesci si s'a mutat la eternitate.

Elu, care nu s'a nisuitu nici odata pentru a dobandi lumea materiala cu placerile ei, in seurt'a sea vietii de 33 ani, a dobanditu nemurirea si neuitarea neperitoare, ca toti cei ce lupta pentru bunurile cele sublime spirituale, a partiei celei mai bune, care nu se voru lua nici candu dela densii. Fia-i tierin'a usiora si amintirea eterna!

Romania.

Desbateri parlamentare.

(Continuare din nr. tr.)

dupa „U. p. A.”

Minist. presied. Ve marturisescu, dloru deputati, ca amu ascultatu pe onorabilele meu amici d. N. Ionescu cu intristare, si pentru inalt'a consideratiune ce amu nu numai pentru valoarea d-sele ca oratoru, dar si pentruca d sea este unu eminente cetatianu, amu voitu sa iau note de ceea ce a disu, ca sa-i potu raspunde punctu cu punctu; inse mi-a fostu preste putintia de a-lu urmari. Discursulu d-sele era intocmai ca figurele ce se facu de micile cristale colorate dintr'unu caleidoscopu care pe totu momentulu si

schimba form'a, de-si in modu forte stralucitu, inse e preste putintia ca cine-va sa aiba sub ochi unu obiectu lamurit, precum din discursulu forte elegantu alu dlui Ionescu mi-a fostu preste putintia sa-mi dau sema de ceea ce voia dlui sa cera dela guvern si dela tiara. Si candu dicu aceste cuvinte sunt datori sa ve declaru ca, deca d. Ionescu, candu vine a vorbi ca deputatu dela acesta tribuna, sa lasa a se conduce de stralucit'a d sele imaginatiune, incatu nimeni nu pote sa-lu mai urmeze ca sa pota sa traga o concludiune din discursulu d-sele; inse candu este la guvern, atunci simtiementulu raspunderei predomina asupra imaginatiunei d-sele, o inlatu-reza, si atunci faptele d-sele in guvern suntu catu se pote de consecinti: astfelu ca d-sea, pe catu tempu a fostu la putere, a potutu sa conduca ministeriulu afacerilor din afara fara ca sa fi caditu in aceste inconsecintie pe cari le-a manifestatu acum aci, (aplaude) fiinduca altfelu tier'a s'aru fi resimtitu de acele inconsecintie si ele aru fi avutu rezultate deplorabile pentru dens'a.

Amu fostu nevoitu sa facu acesta declaratiune: ca altulu este dlui Ionescu candu este la guvern, si altulu candu se afla in opozitiune, din fericirea d-sele si nenorocirea tieriei. (Claritate).

O Voce. Cestiune personala.

D. I. C. Bratianu presiedintele consiliului. Nu este cestiune personala: dara m'amu creditu datori sa facu justitia onor. d. Ionescu pentru tempulu catu a fostu la putere, ca sa nu lu judece lumea dupa discursulu d sele de astadi. (Aplause).

Dloru! pentru ce vedeti atat'a solemnitate in acesta desbatere? pentru ce societatea romana intraga este asi'a de agitata? pentru ce d-v. toti sunteti fragmentati cum nu v'amu veditu nici odata? Pentru ca este desnodamentulu unei drame care se continua aproape de 500 de ani!... In secolulu alu 14-lea, candu Europ'a credea ca s'a sfersitu cu invasiunile barbarilor din Asi'a, cu acele invasiuni din epoca Tatarilor, de odata s'a veditu venindu unu nou vertegiu, nu pe drumulu obicinuitu dela Nordu, ci de asta data trecendu Bosforulu, si acelu vertegiu care sfarama la pamentu totu ce intempina in cale-i a ajunsu pana la otarele nostre. In capulu seu era sultanulu Bajazet, care se numia trasnetulu lui Dumnedieu si care inspaimentase nu numai intraga Europa, ci lumea intraga. La malurile Dunarei insa, acelu trasnetu si acelu vertegiu au gasitu unu poporu vangiosu, resboinicu, o tiara unde fia care cetatienu avea confundata existintia sea cu existintia natiunala; si acestu poporu a tienutu peptu torentului cum nu putuse sa-i tiena nici o natiune, nici o tiara; si chiaru Bajazet, acelu trasnetu care sfarimase totu, a fostu nevoitu sa facu unu tratatu cu Roman'a, satisfacandu-si numai orgoliulu seu prin stipulatiunea unui omagiu, unui peschesiu, dara acelu tratatu in realitate era unu adeveratu tratatu de aliantia, cu totu preambululu lui emfaticu.

Ce a facutu de atunci incoca inalt'a Porta? Ori de cate ori ne-a gasitu intr'unu momentu de slabiciune, a sfasiatu acelu tratatu, a trecut Dunarea si a voitu sa ne cucerisca; insa din norocire bratiulu Romaniei nu era asi'a lesne de inmuiatu: secolu intregi romanii au respinsu acele incercari, si candu Turci'a a veditu ca cu sabia nu pote sa ne cucerisca, ca care incepuse a se forma la scola bizantina, a alergatu la mijlocele ce-i consilia acea politica, cautandu a profita de resbelele nostre civile, de luptele dintre pretentintii nostri la tron, cari in totu-deun'a gaseau unu spriginu la Constantinopole spre a se surpa unii pe altii, si astfelu Port'a a pu-

tutu pe acesta cale sa se amestece in afacerile nostre din intru.

Eata care este istoria Romaniei fatia cu Turci'a, dela sfersitul secolulu alu 14-lea pana la inceputulu secolulu alu 18-lea. Sa saru preste tote acele secole unde Roman'a a dezvoltatu unu eroismu ce atunci era pretiuitu si constatat de Europ'a intraga, care numia pe vitejii nostri Domni cavaleri ai crestinismulu europenu, (aplaude generale); acelu eroismu uitatu astadi, atunci Europ'a avea mare interesu sa-lu pretiuiasca.

Vinu secolulu alu 18-lea. Cantemir, voindu sa se emancipe de sub dominatiunea otomana, face o aliantia cu Rusi'a; inse Brancovenulu, domnulu Romaniei de dincoce de Milcovu si cea mai mare parte a boierilor din Moldov'a, gasescu ca este o intreprindere aventuroasa ceea ce voia sa faca Cantemir in intielegere cu Petru celu Mare, si au facutu astfelu dupa cum ne-a amintitu ilustrulu nostru istoricu, colegulu meu dela afacerile straine in o alta ocaziune, au facutu ca armele Rusiei sa fia batute si Turci'a a triumfatu numai pentruca romanii au facutu defectiune lui Petru celu Mare; de acea numele lui Brancovenu pana mai deunadi, ca si alu lui Lupu Costachi, a fostu blastematu in bisericile ruse la tote serbatorile.

Cum inse amu fostu resplatiti de inalt'a Porta, celu putienu atunci pe candu deca bratiulu Romaniei slabise, dar' si bratiulu imperiului otomanu nu era mai putienu slabitu? Celu putienu atunci sciut-a Port'a sa apretieze interesele ce ave ca sa fia credincioasa tratatelor pe care le avea incheiate cu Roman'a? Brancoveanu, care prin defectiunea ce a facutu lui Petru celu Mare, a asicurat triumfulu Turciei, a fostu dusu la Constantinopole si estermnatu cu tota familia si Roman'a a avutu de atunci bei fanarioti. Care a fostu misiunea fanariotilor in tiara nostra? De a distruge armata romana si statulu maioru alu tieriei, care in epocile acele era compusu din boierii aperiatori ai tieriei, si a aduce lifte straine pentru a guvernati aceasta tiara. Mai bine de unu seculu Roman'a, sub acelu regimu, pareu ca este perduta pentru totu-deun'a, si incepuse a se crede ca dram'a ce se juca de atati ani era sa se finisca prin desfiintarea Romaniei, nu numai ca statu, dar' si ca natiune: caci chiaru limba romana era aruncata afara din biserica, din scola si chiaru din cancelariile oficiale. Cu tote acestea Roman'a a doveditu Europei ca este nemuritoare, neperitoare; caci la 1821 veni Tudoru Vladimirescu si radica susu si viu stindardulu romanu. Si cum l'a radicati? Cu strainii contr'a Portiei? Nu! elu a respinsu ori-ce solidaritate cu eteri'a grecesca, reprezentata printr'unu fanariotu numitu Ipsilante, si in virtutea tratatelor nostre, a facutu apelu la Turci'a, recunoscendu legaturile ce ne creau acele tratate cu inalt'a Porta. Dar' cum a respinsu inalt'a Porta? A navalitu in Roman'a cu o furia selbatica si deca pe de o parte a distrusu bandele eteristiloru greci, a cautatu in acelasi tempu sa estermine si legiunile romane, cari se resculasera pentru a-si revindeca dreptulu de a trai romanesc in tiara romana. Si de-si ne-a datu unu domnu, luat din tiara, acest'a de nevoia, fiinduca trupurile celor mai insemnati fanarioti, pretendinti la domnia acestoru tieri, pluteau pe Bosforu, si astfelu Port'a a fostu nevoita sa ia unu domnu din Roman'a, inse nepastrandu nici o forma, nici o datina, caci a luat totu pe unulu care se tragea dintr'o familia straina, creindu ca va putea gasi intrensulu unu instrumentu. Cu tote acestea, totu n'a avutu destula incredere intr'ensulu, caci dupa ce a sterpitu revolutiunea natiunale a lui Tudoru, a ocupatu Roman'a militarescu. Si de-si mai in urma armata principala a fostu retrasa, dar'

totu au ramasu garnisone prin diferite orasie; si atunci vedeai tier'a romanescă ocarmuita de beslega si beslii, la ordinele caror'a erau tote autoritatile tieriei!

Acesta stare de lucruri a duratu pana la 1828, candu Rusi'a a declarat resbelu Turciei, a gonitu pe turci din Roman'a, ne-a pusu in posesiunea Dunarei, infintandu in tiara protectoratulu rusescu.

Protectoratulu rusescu, care l'a inceputu, era o binefacere pentru noi, in urma, ca ori-ce protectoratu exclusivu.

(Va urmă).

Corespondintia.

Cisnadie, in 14/2 Maiu.

X Y. (*Adunarea generala cercuala a societatiei agricole*). Horizontulu fa- cea desu de diminatia o fatia posomorita si versa mereu ploi. Speranti'a a vede multi agricultori la acest'a adunare cercuala se miciora din ceasu in ceasu. Cu tote acestea la 10 ore dim. sala mare si imposanta a scolei din Cisnadie au cuprinsu deja la vro 200 persoane; erau mai alesu tierani din Siur'a-mare, Slimnicu, Cristianu, Tur-nisioru si Cisnadie. Presidentulu Frank deschide siedinti'a si cetesce raportulu anualu alu comitetului. Activitatea comitetului a fostu modesta si preste totu acomodata impregiurariloru nefavorabile in care traimu. Numerulu membriloru si a averea societatiei crescu incetu. Dealtmintrile lucrările administrative au decursu in ordine. Dlu Eugenu Brote secretariulu societatiei si-a depusu in decursulu verei trecute oficiulu seu in manile comitetului si a fostu substituitu pana la acest'a adunare prin caplanulu cetatianescu Ongert. — Dupa sfersirea raportului profesorulu Comsi'a se urca pe catedra si rostesc in limba germana unu discursu despre secerisii. Discursulu, findu cu multa cunoscintia de cauza si precisu, a fostu acompaniatu de cea mai viua aprobare a intregi adunari numeroase. Terminandu dlu Comsi'a presidentulu a deschis desbaterea asupra celoru rostite si era o adeverata placere a vede, cum tieranii, cu ore-care veneratiune si in cea mai buna ordine parlamentara, si dedeau parerea lor. A urmatu conformu programei, profesorulu gimnasiului luteranu din Sibiu dlu Konnert cu unu discursu forte interesantu despre masinile de semenatu. Presidentulu Frank, dupa ce a atrasu atentiunea adunarei asupra irigatiuniloru, a pusu la ordinea dilei alegerea functionariloru. Siedinti'a s'a incheiatu la 1 ora d. p.

La banchetulu splendidu, arangiatu de comun'a Cisnadie, au luat parte vro 60—70 persoane. Toastele n'au lipsitu. Parochulu localu, domnulu Wittstock, in cuvinte alese si in modu oratoricu, a accentuat in toastulu seu *armonia*, ce o vede intre romani si sasi pe terenulu economiei si doresce, ca ea sa inflorasca alaturea cu binele acestoru natiuni.

La 3 ore d. p. intraga adunare a iesitu la campu, unde s'au probatu intr'unu pamentu forte lutosu sistemele de pluguri, ce se obicinuiescu la noi. Interesulu pentru aceste probe a fostu viu si sorele pleca deja spre apusu, candu adunarea coborea spre Cisnadie, pentru a-si vede fia-care de ale sele.

Impresiunea totala, ce amu primit'o, nu pote fi decatu forte magnitore pentru comun'a frumoasa Cisnadie. Nu dorimu alt'a decatu a vede multe comune in tiara nostra, care le amu puté pune alaturea comuni Cisnadie si a vede multe adunari de tierani, cari aru semană celei de astadi.

Nadesiulu sasescu, in 25 Aprilie 1877 v.

Dle Redactoru! Me simtiu prea fericitu, a ve poté comunică asta-data ceva imbucuratori, ceva maretu si folositoriu.

In parochi'a gr. or. a Seleusiului mare, in ppresbiteratul Sighisiorei, fiindu biserica vechia si de totu mica, inea de multu fu simtita necesitatea de a edifică o biserica noua, mai mare si corespundietore tempului, in care traimu. Poporulu acestei parochii, de-si putienu la numeru si materialmente inea camu scapatatu, si-a datu tota silinti'a si a adunatu totu materialulu trebuinciosu spre scopulu acest'a si asiă Luni in 18 ale curentei se si serbă sântirea petrei fundamentale. Proto-presbiterulu tractualu, venerabilulu si caruntulu parinte Zachari'a Boiu, invitatu anume la acêta festivitate, esindu in fati'a locului, cu asistentia de cinci preoti, seversî sântirea apei conformu ritulu nostru orientale si imploră ajutoriulu si binecuvantarea lui Ddieu asupr'a acestei intreprinderi. Dupa aceea stropi intregu fundamentulu si pre poporu cu apa sântita si asiediă cu insusi mân'a d-sele pétr'a fundamentala asupr'a cărei'a s'au cetitu apoi si rugaciunile indatinat la atari ceremonii.

Cu acêta ocaziune reverendissimulu domnu protopresbiteru se adresă cu un'a cuventare corespundietore cătra poporulu, care eră adunatu la acêta solemnitate, — atātu români câtu si sasi, — prin care a aretat scopulu adunării, a laudatu zelulu crestinilor din Seleusiulu mare desvoltatu pâna acum'a intru edificarea bisericei, i îndemna, că totu deun'a, cu cuvinte adeverate parintesci a-si dă fia-care totu concursulu putinciosu, si de aci înainte, că sa-si pōta vedē in curenđu marēti'a opera, dejă inceputa, completata, spre glori'a lui Ddieu si spre mângaierea lor, imbarbatându-i cu cuvintele insusi mântuitorului nostru Iisusu Christosu din sânt'a Evangelia: „ca de voru fi doi dintru voi intr'unu intielesu pre pamentu, de totu lucrulu, ce voru cere, va fi lor delatatalu meu celu din ceriuri. Ca unde suntu doi, sēu trei adunati intru numele meu, acolo suntu eu in mijloculu lor.“ (Mateiu c. XVIII v. 19. 20).

Acêta cuventare strebatu si miscă adencu inimile publicului ascultatoriu si stōrse lacrimi de bucuria din ochii multor'a.

Nu potu intreласă neamintita o fapta, ce ni-o descoperi parintele protopresbiteru in cuventarea sea; o fapta precātu de marinimōsa si nobila, pre atāt'a si dēma de tōta imitaciunea. Nobil'a fapta e a unui crestinnu evlaviosu din Dănesiu, — comuna aprōpe de Seleusiulu mare, — anume Ioanu Ciocchina, carele pre lānga altele a concursu cu unu ajutoriu considerabilu donādu pe sēm'a bisericei nou edificāde o suma de 600 fl. v. a di: siese sute florini valut'a austriaca. Din altu isvoru amu intielesu ca acestu binefacatoriu lasă prin testamentu dupa mōrtea sea tōta averea sea imobila sânteloru biserice din Danesiulu si Seleusiulu mare.

Dea ceriulu că in scurtu sa ne vedemu adunati iera in numeru si mai mare la sântirea acestei biserice, spre ce se si nutresce cea mai viua sperantia, cunoscādu zelulu poporului in acēst'a cauza sânta, căruia nu-i lipsescu nici ajutoarii dara nici conducatorii adeverate.

Din consideratiunea proverbiului latinu: „exempla trahunt“, ve rogu prea onorate dle Redactoru! să binevoiti a publică aceste siruri in pretiutulu diariu „Tel. Rom.“ ce redigeati, că astfelu ajungādu la cunoștinț'a p. t. publicu cetitoriu, comunitatea bisericească gr. or. a Seleusiulu mare sa pōta servi de modelu si altoru comune cu deosebire din părțile nōstre, cari suntu mai impopulate

si a căroru poporu se bucura de o stare materiala mai favorabile, au inse nisce biserice de totu necorespundietore; ba suntu lipsite chiaru si de edificii scolare; iera fapt'a generōsa a lui Ioanu Ciocchina asemenea sa fia unu indemn de emulatiune spre binefacere.

Pre lānga cari amu onōre a me subsemnă,

alul d-vōstre
Gerasimu Lupea,
par. rom. gr. or.

Locu deschisu*).

Sighisiōr'a 3/15 Maiu 1877.

Onorate Dle Redactoru! Articululu aparutu in Nr. 26 din a. c. a pretiutulu diariu „Tel. Rom.“ sub rubric'a „Locu deschisu“ me îndemna a-mi face urmatōrele reflesiuni, crediedu ca prin aceste, că cunoscatori mai de aprōpe a obiectului din susu numitulu articulu, voi putea servi cu acea, că sa dau cu deosebire onor. publicu cetitoriu informatiunile cele mai aprōpe de adevēru, iera nu intr'atāt'a vener. consistoriu concerninte, pentruca veneratu acest'a are cunoscintiele cele mai esacte despre comun'a bis. gr. or. din Lasleulu romanescu din tōte punctele de vedere; asiă incātu nu mai are lipsa nici de informatiunile mele, dara nici de ale par. protopopu A.

Par. prot. A. a fostu aretat in mai multe renduri chiaru si publicitătiei pentru neimplinirea datorintieloru sele, si cu deosebire pentru neingrigirea cea preste mesura mare de afacerile bisericesci, scolare si financiale in comunele ppiatului seu, precum si pentru purtarea egoistica, arbitraria si preste mesura dura fatia de credinciosii sei si de preotimea tractului seu. Dupa ce inse in Nr. 18 totu din a. c. este de nou invinuitu totu cu de aceste, se apuca si spre a se rectifică, in Nr. 26 arunca culpositatea de pre sine pe capelanulu Iacobu Boiu, carele este mortu de 2 ani si jumetate, presupunendu ca in modulu acest'a se va mantui mai usioru. Pe calea acēst'a vine si, precum se esprima insusi, vrendu a dă „dlui redactoru si stimatului publicu cetitoriu espicatiunile cele mai indetultitōrie“, i imbēta pre acēst'a cu nisce neadeveruri pre cari d-sea aru trebui sa nu fia in stare a le scorni!

Respectu betranetieloru par. prot. A., si marturisescu, ca nu bucurosu me atingu de numitulu articulu si de autorulu seu; inse dreptatea si adevēru metamorfosate, si pietatea cătra reposatulu inculpatu ierasi pre nedreptulu, me îndemna, dupa ce acēst'a nu se mai pōte aperi insusi pre sine, a face velle nolle autorului numitulu articulu urmatōrele reflesiuni, iera onor. publicu cetitoriu a-i dă urmatōrele informatiuni fatia de Lasleulu romanescu si de procedur'a par. prot. A. fatia de acēta comuna.

Comun'a bis. gr. or. din Lasleulu rom. dupa clasificatiunea parochieloru acestui tractu ocupa unulu din locurile prime si cu tōte aceste, a tre buitu sa stea lipsita de parochulu seu mai multu de trei respective cinci ani**) intocmai că un'a de cele mai inferiori, cari nu se reintregescu din lips'a de concurenti. In intervalulu acēst'a, ce e dreptu, s'a deschisu in trei renduri concursu pentru reintregirea ei, si in mai multe renduri a cercatu par. prot. leidoscopu, cari pe totu momentulu 'si A. a face alegerea de parochu, inse pâna in tōmn'a trecuta totu-deun'a fără succesu, de-si a fostu totu-deun'a

*) Despre cele de sub rubric'a acēst'a redactiunea nu ia asuprasi nici o responsabilitate.

R.
**) Parochulu resp. Mih. Popoviciu atacatu de unu morbu psihicu a fostu opritu dela tōte serviciile bis. in cei 2 ani din urma a vietiei sele, iera 3 ani suntu de cându a muritu.

mai multi concurenti chiaru si cu maturitate. Caus'a a fostu impregiurarea, ca acēst'a, de câte ori esiea pentru alegere, totu deun'a propunea alegatorilor pre fiulu seu B., iera pe ceilalti concurenti sēu i desconsideră cu totulu, sēu i inferă cu totu felulu de calumnii si denunciatuni inaintea sinodului, asiă incātu la urma se tredian alegatorii cu unu singuru concurent, cu fiulu par. prot. A. Astfelu alegatorii din antipathia cătra tata disgustanduse si de fiu totu-deun'a s'au retrasu dela votare. Ba ce este si mai multu i-au spusu espresu, ca densii nu voru că parochulu lor sa fia inruditu cu d-sea nici in spiti'a a unspradiecea. Alegerea a fostu posibilu si s'a si executatu indata ce candidatulu respective fiulu par. prot. A. si-a retrasu concursulu, ceea ce s'a intemplat abia dupa vacantia de 2 ani si jumetate. Dovada acēst'a destulu de invederata despre deplin'a sea legalitate, dupa cum dice insusi in articulu seu!

Par. prot. A. dice ca Lasleulu romanescu este parochia de clas'a I, si ca capelanulu Iacobu Boiu neavendu calitătiele recerute la atare parochia, s'a creditu in dreptu a si face partida prin intrigi, coruptiuni si scadere de venitul parochului.

La aceste trebue sa reflectezu par. prot. A. ca:

I. Nu este adevēratu, ca comun'a din cestiune aru fi parochia de clas'a I; spre convingere lu indreptu la archivulu ppsescu — dēca esista — unde va vedē, ca insasi comisiunea ambulanta, esmisa in archidiecea pentru clasificarea parochieloru, in protocolulu seu dice, ca Lasleulu rom este parochia de clas'a I, asiă incātu inculpatulu preotu reposatu dupa lege a potutu concure dupa ea.

II. Nu este adevēratu ca preotulu Iacobu Boiu s'aru fi folositu de intrigi si coruptiuni, si ca aru fi imputienatu venitul parochului, din contra chiaru par. prot. A., dupa ce si-a vediutu nimicite tōte sperantiele, de a plantă sementia A. nēsa in Lasleulu rom. s'a incercatu a imputienă aceste venite vrendu a transpune la biserica 10 jugere de pamentu din cele 26 menite pentru preotu, inse nici acēst'a nu i-a succesu.

Impregiurarea acēst'a precum si acea, ca par. asesoru consist. Moise Lazaru tramisu fiindu in tōmn'a trecuta că comisariu consist. in ppiatulu par. Almasianu, dupa visitarea mai multoru comune ajungendu si in Lasl. rom. fără nici o greutate a mai radicațu stol'a; impregiurările aceste dōue dieu suntu dovēda ca chiaru nici poporulu din cestiune nu are slabi-ciunea de a micșorā venitul parochiale. Din contra se dovedesce ca aru avē aplicare pentru imbunatatirea acēstui'a, numai sa fia cine si pentru cine sa o faca.

Par. asesoru cu ocaziunea acestei visite conformu ordinatiunei cons. a facutu si alegerea de parochu. Dupa ce inse celu alesu a renunciatu, s'a ordinatu deschidere de concursu si alegere noua. Venindu par. prot. A. la acēta alegere in 4/16 Aprilie a. c. nu i-a fostu frica de Ddieu a pretinde din lad'a bisericei pentru alegerea facuta 50 fl. v. a. (cinci-dieci floreni).

Că de incheiare trebue sa mai amintescu si impregiurarea acea, ca de voiesce cine-va sa se convinga prin propri'a intuitiune despre starea bisericească si scolară din ppiatulu par. prot. A. sa cerceteze intāiu de tōte comun'a bisericească Alm'a cu resiedinti'a ppsēca si va vedē destulu. a.

Varietăți.

*) Eri s'a seversitu ceremoni'a funebrala pentru repausatulu prof. alu inst. teologicu pedagogicu Ioanu Candrea in biserica nōstra din cetate de

P. Archimandritu si vicariu archiepiscopescu Nicolau Pope'a, insocitu de o asistentia numerōsa. Dlu direct. Ioanu Hanni'a si cler. a. III Demianu au rostitu câte unu discursu funebru asupr'a reposatului.

*) Societatea de dōmne romane s'a constituitu in Sibiiu pentru adunarea de oferte in favōrea romāniloru raniti in resbelu. In nrulu de fatia vomu publică procesulu verbalu alu adunării constituante in suplementu, din cauza ca pentru colōnele fōiei ni-a venit preta tardiu.

*) Insciintiare. Din caus'a apeloru si comunicatiunilor intrerupte prelegerea publica anuciata pe 8/20 Maiu in Avrigu se amana.

Sibiiu in 7/19 Maiu.

Comitetulu desp. III alu Asociatiunei transilvane.

Burs'a de Vlen'a.

Din 7/19 Maiu 1877.

Metalicele 5%	58 10
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	64 20
Imprumutulu de statu din 1860	107 75
Actiuni de banca	769 —
Actiuni de creditu	135 10
London	128 90
Argintu	113 —
Galbinu	6 12
Napoleonu d'auru (poli)	10 34
Valut'a noua imperiale germāna	63 35

Publicare de concursu.

Comunele Buteni, Chisindi'a, Vasai'a, Paiuseni, Cuiediu, Hodosiu, Bers'a, Voivodeni, Aldesci si Cacarau, conformu decisiunei comitetului administrativu comitatensu aradanu, grupādu-se intr'unu cercu sanitaru, subscris'a antistia prin acēst'a deschide concursu pentru infiintiatulu postu de medicu cercuale, cu resiedinti'a in Buteni.

Dotatiunile:

1. Din cassadele comuneloru grupate anualmente salariulu stabilitu de 600 fl. v. a.
2. Pentru cercetarea morbosului in tempu de di 30 cr., in tempu de nōpte 40 cr.
3. Pentru visitarea morbosului mergendu la medicu, diurna de di si nōpte egale de 20 cr.

Seracii suntu a se cură gratis.

E de observatu ca in opidulu Buteni locuiescu stabili mai multu de 70 familii inteliginte, mai departe posiede un'a apoteca.

Dela recurrenti se recere, posiederea limbei romāne, magiare si celei germane; recursele loru providiute cu documentele necesarie, suntu a se insinua pâna in 15 Iuniu a. c. st. n. la subscris'a antistia.

Terminulu de alegere s'a defiptu pe 17 Iuniu a. c. orele 10 antemeridiane.

Datu in Buteni 1877 Maiu 10 st. n. Isidoru Popescu, notariu.

Teodoru Giur'a, juratu.

Nr. 118/1877.

Edictu.

Ann'a Bibu legiuit'a sotia a lui Petru Sosimu Faraonu, amendoi din Fofeldea, carea acusi de trei ani si-a parasitu pe legiuitulu ei sotiu de casatoria, fără a se scī loculu ubicatiunei ei; se citēza prin acēst'a că in terminu de unu anu si o di sa se prezenteze la scaunulu ppresbiterale mai josu subscrisu, căci la din contra procesulu divortialu incaminatu de sotiu ei se va pertractă si decide si in absenti'a ei.

Nocrichiu, 28 Aprilie 1877.

Oficiulu ppresbiter. gr. or. alu Nocrichiu Cincu-mare.

G. Maieru, adm. ppsescu.